

„EDINOST“
Izaha po trikrat na teden v šestih iz-
danjih ob torekih, četrtekih
in sobotah.

EDINOST

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za
naslove z dobilimi črkami se plačuje
prestop, kolikor obsega varačnih vratic
poslana, osmerno in javnoizjavna, do-
mači oglašit. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Casarova št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kor defrankovano se ne
sprajmajo. Rokopisi se ne vračajo.

Narodnina, reklamacija in oglase spre-
jema uredništvo ulica Motimo pic-
colo št. 3, II. nadst. Odpri reklamacije
so proste poštnine.

„T edinosti je moč“.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Kriza.

Prav je imel te dni naš dunajski dopis-
nik, ko je vskliknil gledé na nastopivšo krizo:
„Tako stojte stvari sedaj; ali ne prenačimo
se, kajti živimo v Avstriji, v državi nevero-
jtnosti!“

Kriza imamo, to je gotovo, in sicer
dvojno: ministersko in parlamentarno. Po
jednem in polletnem pehanju so koalirane
stranke slednjič vendar prišle do prepričanja,
da na toli nezmisljeni podlagi, kakoršno si
je izbrala koalicija — na podlagi zatajevanja,
ali kakor se je glasil koalicijsko-tehniški iz-
raz: „zastopavljanje“ svojih lastnih načel —
ni mogoče zidati političskih sistemov; sled-
njič se je uveril ves svet, da se mora nehati
vsako parlamentarno delo, ako imamo večino,
v kateri jedna skupina hoče ravno to, kar
ona druga, žnjo „zvezana“ — noče!

In tako se ni mogel pomikati naprej
voz koalicije, ker je vsaki hip zadel ob kojo
zapreko, takozvano „mrtvo točko“. Glavne
teh mrtvih toček pa so: preosnova
davkov, volilna preosnova in —
Celje. Niti jedne teh zaprek ni mogla koa-
licija spraviti s pota in s tem je bil dognan
dokaz, da ni sposobna — za ničesar. Slabo-
ten jako slaboten mora biti mehanizem, ako ga
more ustaviti zrnce, kakoršno je malenkostno
vprašanje slovenskih vsporednic v Celju. A to
celjsko vprašanje, sicer važno za nas Sloven-
ce, ali malenkostno za skupno državo, ni le u-
stavilo mehanizma, ampak razneslo in razbilo
ga je tudi, da absolutno ni več za rabo.

Tako je moralo priti slednjič do poloma
in le čuditi se moramo, da ni prišlo že davno
popred. In morda morda bi se bila stvar za-
tezala še nekoliko časa, da niso glavarji
koalicije posebno v poslednji čas prišli na
najnesrečnejšo misel: da so hoteli — kako
bi povedali to? — siliti naravo, da so ho-
teli izsiliti, kar ni hotelo iti naravnim putem,
da so hoteli doseči z nasilstvom, kar ni mo-
gla doseči koalicija po svoji lastni notranji
vrednosti in lastnim delom. To je izbilo sodu-
dno. Kakor je postopala koalicija z opozicijo,
temu postopanju ne najdemo z lepa primere.
Najbolj utemeljeni in opravičeni predlogi,
izidli iz opozicije, niso našli milosti pred
koalicijskim sodiščem in opoziciji niso pri-
voščili ni najmanjšega vpliva na parlamentarno
življenje. V pododseku za volilno preosnovo
ni bila opozicija zastopana niti po jednem
samem možu, dasi bi bila zahtevala drugač-
nega postopanja že navadna parlamentarna

kurtuazija ali uljudnost; še veliko bolj pa
dalekosežna važnost tega vprašanja, koje se
more uspešno rešiti le sodelovanjem vseh
strank in upoštevanjem vseh nazorov in me-
nenj. Ali koalicija se je zavedala svoje po-
polne nezmožnosti za rešenje tega vprašanja,
zato pa ni hotela, da tudi drugi ljudje po-
gledajo v nje povsem razsulo notranje živ-
ljenje; skrivati je hotela po vsej sili svojo
mizerijo. Tako nenavadno bagatelizovanje je
moralo ogorčiti srca v opoziciji in nevoľja
je priklopila do vrhunca, ko je predsedništvo
zbornice — torej ona oblast, ki bi morala,
stojé na višini brezpartijske nepristranosti,
jednako ljubezljivo objemati večino in manj-
šino — jela postopati s člani opozicije, kakor
da ima pred seboj — paglavce iz šolskih
klopj. Kdo bi torej zameril opoziciji in celo
taki opoziciji, ki ve, da ima za seboj —
voljo volilcev, da je začela krepko
reagirati proti takemu mojstrovanju, da je
posegla slednjič po skrajnem sredstvu samo-
obrane — po obstrukciji?! In kakor bi trenil
se je zasukala slika, kakor hitro se je o-
pozicija oprilela krepkih in odločnih dejanj!
Opozicija krepka, odločna, okretna in zave-
dajoča se svojega celja — večina pa obne-
mogla, neokretna in razkosana! Pravo je
bilo tako očitno na strani opozicije, postop-
panje večine pa tako nevredno, da se je
pošteni in lojalnejši del večine očitno jel
nagibati na stran opozicije. Ob tej točki je
seveda koalicija bila prisiljena misliti na —
odstop s pozorišča.

Vidnim povodom za odstop si izbrala
celjsko vprašanje, ali mi menimo, da
je bila odločilna zadnja seja odseka za vo-
lilno preosnovo — minole sobote —,
v kateri so se pojavila taka navskrižja v
večini sami, da jim je izginila zadnja iskrica
nade do dovoljnega rešenja tega perečega
vprašanja.

Minole nedelje je vedel že ves svet, da
so dnevi koalicije šteti: popolni fiasco iste
je bil očitna in priznana stvar. V tem uver-
jenju nas je še bolj utrdil večerajnji dan,
ko smo izvedeli, da so na jedni strani zaupni
možje Slovencev štajerskih sklenili, da ne
odstopijo od svoje zahteve glede sloven-
skih vsporednic v Celju, na drugi strani pa
je nemška levica sklenila, da izstopi iz
koalicije, ako proračunski odsek vsprejme
postavko celjsko. Po teh dveh sklepih se je
odprl širok propad med koaliranci samimi na
desni in na levi. Sinoči smo dobili z Dunaja
vest, da je ministerski svet prišel do povsem

„Kumica (botrica). Pridite, Magda, gos-
podar želi govoriti z vami!“ odvrnil je Blaž.

„Evo me, evo!“ spregovorila je starka,
spustivši se korak za korakom po stopnicah
v delavnico. „Kaj je, kume?“

„Magda!“ pričel je Krupič zamolklim
glasom, „stara si, na robu groba stojiš, go-
vori mi sedaj resnico!“

„To ve sam Bog, da govorim vedno
resnico,“ odvrnila je starka; „vprašajte!“

„Magda, je-li kedaj mladi gospod Gre-
gorijanec tu bil, a mene ni bilo?“

„Je.“

„Večkrat?“

„Dvakrat.“

„Kedaj?“

„Prvikrat, ko je prišel z vojne. Iskal je
vas, prašal i za zdravje dekličino, pripove-
doval o bitki pri Hrastovici.“

„A drugič?“

„V drugič pod večer, ko ste bili v zbor-
nici zaradi dogovora proti staremu Grego-
rijancu.“

„A ti si bila pri tem?“

„Bila sem.“

„A je-li kaj govoril?“

„Je, da mu je sreč mila in draga. A
ona mu je rekla milo za drago.“

logičnega in naravnega sklepa, da pot svojo
ostavko, ako nemška levica izstopi iz koali-
cije. Živ krst ni dvomil na resničnosti te
vesti: saj je ta pot jedina, ki nas more re-
šiti iz sedanjih homatij. Kar ni za življenje,
naj leže — k počitku.

Ali kakor smo rekli gori v uvodu: ne
prenačimo se, mi živimo v državi nevero-
jtnosti! Dá, dá, daves došle vesti so nas
poučile vnovič, da res živino v državi ne-
verojtnosti. Danes objavljajo namreč listi
izjavo z oficijoznim pečatom na čelu, da vse
vesti o odstopu ministerstva so zgolj komba-
cije brez vsakršne podlage, za koje naj
nosijo odgovornost oni, ki so jih poslali med
svet. Torej se hoče poskušati slavna koali-
cija, še steza roko svojo, da-li ne doseže kje
slamice, ob koji bi se zopet mogla vspeti na
površje. Tem krčevitim naporom odgovarjati
tudi izjavi, ki sta ju poslala danes med svet
poljski in levičarski klub. Poljski klub je
namreč razposlal izjavo, iz koje je razvidno,
da so se v njega večerajnji seji oglašili od-
važni glasovi za ohranjenje koalicije
z mernih strank, ki je istotako danes
državna potreba kakor je bila pred jednim
letom in pol. Temu sklepu je dokaj soroden tudi
večerajnji sklep nemške levice. Ta veseljavna
skupščina izjavlja sicer, da jej je nemogoče
ostati v koaliciji, ker druge koalirane stranke
nočejo zapustiti svojega stališča glede celj-
skega vprašanja, ter nalaga svojemu načel-
ništvu, naj izvede primerno storjene sklepe.
Ali tudi na tem sklepu pogrešno jasno dolo-
čne in decidirane besede: z današnjim
dnevom smo izstopili iz koalicije! Sklenili so sicer, da izstopijo, ali načelnitvo
pa naj še-le „primerno izvede“ te sklepe. „Primerno izvede“ — ali drugače pove-
dano: poskuša naj za božjo voljo, ako bi
vendar ne bilo mogoče stvari zasukat tako,
da bi ta pogumna in na nje načelih baje
toliko „užaljena“ levica v božjem imenu mo-
gla — ostati v koaliciji!

Vtis današnjih vesti na naš priprosti
razum bil bi torej le-ta, da hočejo kolovodje
kolicije še enkrat poskušati rešiti koalicijsko
ladjo iz besnečega valovja v kako bližnje
varno pristanišče. To je le naše menenje.
Prerokovati pa nočemo ničesar, ker preroko-
vanje je silno nevhvaležna stvar v državi —
neverjetnosti, kjer se parlamentarno življenje
ne razvija po zakonih, veljavnih povsod dru-
god, ampak se stališča ohranjenja „posesti“,
kjer torej ne odločujejo utrjena načela, ampak
— strankarska sebičnost!

„A kaj dalje?“

„Kaj dalje? Ne razumim vas, kume,“
odvrnila je starka.

„Da ne razumiš? Ne muči me! Govori!
I ti si imela moža!“ vprašal je Krupič vroče.

„Kume! Naj Bog ne sliši tega vsega
greha! Torej to je, to? Al vas ni gnus in
sram, kaj takega le verovati, kaj še govo-
riti? Da je Dora grešila z možem, a jaz da
sem pomagala! Kje vam je srce, kje duša,
kume? Dora, ta bela rožica, ta golobica, ki
ima srce, da bi se ž njo dičili i kvilalai
božji, katerej Zagreb nima para, kakor je
čista in krotka, katerej sem jaz kuma (bo-
tra)! A jaz, njena kuma pred Bogom, njena
druga mati, da sem jo vodila v greh! Mar
mislite vi, kume Peter, da bi stara Magda,
ki mora pred Bogom odgovarjati za svoje
kumče, katera nima, nego stopiti v grob,
da bi Magda pod stare dni vrgla božji za-
kon pod noge in otrovala mlado srce? Lepo
so vas napotili ti vaši tolmači! Kaj tolmači?
Sam nečisti dah — ne bodi mi v greh —
prišepetal vam je v snu to peklensko bajko,
a vi verujete na prsto besedo! Oj kume
Peter, ne ostalo vam na duši, zlo ste storili
in krivo! Doro ste odgnali kakor kakšno
grešnico od očetovskega dvora, a meni

Politiške vesti.

K položaju. Malo let je še od tega,
ko so narodni nasprotniki jednostavno zani-
kali obstanek naroda slovenskega. In danes?
Sleheri Slovenec mora občutiti kot nekako
zadoščenje, da nas ne le ne morejo več kar
prezirati, ampak da naše zahteve postaja-
jo že povodom krizam v vladi in parlamentu.
Seveda nimamo od samih kriz nikacega
efektivnega dobička, ali v moralnem pogledu
je to vsakako velikanski dobiček, ker kaže,
da so počeli resno računati z nami.
Kajti gotovo je, da najhujši udarec ne boli
tako, kakor pa porogljivo zasmehovanje. V
tem zmislu pozdravljamo nastalo krizo kot
znamenje naše povzdige. Dá: kriza je po-
stala akutna, kajti nasprotstva v koaliciji so
se poostrišla tako, da je težko misliti na to,
da bi se mogla vzdržati Windischgraetzovo
ministerstvo. V nedeljo še so imeli oficijozni
nekoliko nade, da se tako ali tako reši celj-
sko vprašanje, ali sedaj so vse nade padle
pod ničlo. Ne smemo misliti namreč le na
celjsko vprašanje. To vprašanje je — kakor
smo že zatrčili opetovano — le vnunji na-
videzni povod krizi, ne pa jedini in glavni
vzrok. Koalicija se je namreč diskreditirala
na vzgoraj in na vse strani. Na zgoraj je
morala zgubiti svoj ugled, ker se ne zga-
nejo z mesta najnujnejši parlamentarni posli,
in ker se je pokazala brezpartijsko nezmožno
za rešenje svoje glavne naloge, na zdolaj
pa je postala naravnost in zasmeh, ker je
pritrirala naše ustavno in parlamentarno živ-
ljenje ad absurdum. Poslednje seje pos-
lanske zbornice postale so prava karikatura
postavodajnega zastopa.

Včeraj se je šela nemška levica,
da stori svoj konečni sklep. O dotičnem
sklepu govorimo na prvem mestu. Mi še danes
nismo uverjeni, da koalija res izvrši
svoj sklep, ampak še vedno je mogoče, da
se premisli zadnji hip. To pa je gotovo, da
nemški levičarji ne izstopijo iz koalicije vese-
lim srcem in iz lastnega nagiba, ampak po
sili. Prva neizogibna posledica izstopu levice
iz koalicije mora biti odstop ministerstva.
In tako nam utegne sleherni dan prinesiti
vest o velikih dogodkih in prēmembah.

Kaj da pride potem, je težko ugibati.
Upamo, da bolje, a pripravljeni moramo biti
tudi na — slabše. In res se glasijo dana-
šnje dunajske vesti tako, da se je vse polo-
ženje obrnilo nemški levičici v prilog-
ter da se prihodnja večina sestavi iz Po-

starki zabodli ste otrovan nož v srce! Mi-
slite-li, da je to šala?“ zajokala je Magda;
„to bode moja smrt. Lepo, lepo! To mi je
hvala, da sem čuvala dekličo, čuvala kakor
oko v glavi? Pa kakaj? ker se ljubita. Kaj
hočete? Mlada sta. Ušlo jim je srce, pre-
varile so ju oči. A pri tem se ne vpraša,
kume moj, kakšnega si rodu, kakšne krvi.
Bog je dal, tako je bilo. A naj mi pride
klo, naj mi reče, da je od te ljubezni ostal
na Dorini duši grešek kakor makovo zrnce,
jaz mu povem, da laže, da je hujši nego
Turek. Bog mi je priča, kume Peter, Dora
je čista ko steklo! No vem, čegava je to
sokalnica (kubinja), vem. To je zopet ta ne-
sreča, ta Čokolina. Ali naj, naj! Vem jaz
kaj bom Dora je odšla. Mislila sem, da mi
ona zatisne oči, pod to streho, kjer sem pre-
živela toliko radosti in žalosti. Bog ni hotel
tako, čast Bogu; pokoriti se moramo. Moji
računi so gotovi, kume Peter. Še danes do-
volite, da prenočim pod vašo streho. Jutri
pojdem. Pripravila sem svoje siromaštvo,
jutri pojdem iz hiše. A vam dal Bog srečo
in zdravje!“ — Solze niso dale starki dalje;
obrnola se je, da se vrne v svojo spalnico.
(Dalje prih.)

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Šenoa.

(Dalje.)

„No vidiš ga! Vem, da se gospóda in
meščani redko vežejo štoloj. Srce, brate, to
ludo srce ti vzplamti in gori, a ti gási, ako
moreš. Nesreča je, resnično, ali ni še sra-
mota.“

„A kdo ti pravi, da je mladi Gregorja-
nec boljši od svojega očeta?“

„Jaz. Poznam očeta in sina. Ogenj in
voda. Mladičen se je vrgel po materi, a mati
mu je dobra gospa. On ne bi tako ogrešil
duše. Veruj, brate. No, ali si vprašal starko,
kaj je?“

„Nisem!“

„Vprašaj! Starka ne laže. Pozovem jo.
V kamrici zgoraj sedi kakor kamen. Rane
jej gredo na bolje. Pokličij jo!“

„Naj bode i to! A kaj bo to pomagalo?“

Blaž je šel k stopnicam, pa poklical
starko.

„Kdo kliče?“ vprašala je Magda, poka-
zavši se zavezanoj glavjoj na gornjih stop-
nicah.

Poljakov, levičarjev in čeških veleposrednikov! Tudi prvi del te kombinacije sicer ni posebno verjeten z ozirom na poznano previdnost Poljakov, ali mogoče je, kajti pri Poljakih je vse mogoče; toda čeških veleposrednikov sodimo pa vendar le preugodno, da bi si mogli misliti o njih, da so res že izgubili zadnji sled politične stranosti. Zveza med levičarji in Poljaki pa nas ne plaši, in skoro bi tem poslednjim privoščili dobre lekcije, ki jim ne more izostati povodom prihajajočih državno-zborskih volitev, ko volili izrečejo svojo sodbo o levičarjih. Takrat utegnejo Poljaki obsedeti, ne med dvema, ampak med večimi stoli. In daj tudi res nastopi najneugodnejši slučaj, to je, gori označena zveza, bili bi mi vedno še na velikem dobičku: postali bi zopet kompaktna masa kakor smo bili nek kdaj in kmalu bi izgubili sledovi politične korupcije med nami: našli bi zopet — sami sebe. Za tako ceno pa že rali prebujemo poljsko-liberalno epizodo? Ali bodisi tako ali tako: naše prepričanje nam pravi, da se doslej odločno protislovanski zistem v Avstriji bliža — zadnji svoji postaji. In ako Čehom in nam Slovincem ne ostane ničesar drugega dobrega iz zgodovine sedanje krize, ostane nam neprecenljivo uverjenje, da lahko uveljavimo svoje zahteve, ako le možko hočemo, in da je odslej nemogoče zistem v Avstriji, ki bi mogel preko nas molče preiti na dnevni red. A to spoznanje je vredno — zlata!

Kvisko srce toraj, rojaki, kajti postali smo — činitelj v državi!

Avstrijska delegacija. Včeraj je imel proračunski odsek avstrijske delegacije svojo sejo. Delegat Dumba je menil, da bi bilo umestno, da se novi minister za zunanje stvari izjavi o vnanjem položaju. Minister Goltchowski pa ni hotel vstreti tej želji, sklicuje se na svoje izjave v odseku ogerske delegacije in pa na okolnost, da je še premalo časa v službi, da bi bil mogel dobro premostriti politično položaje. Gosp. minister je naglasil le na sploh, da smatra trozvezo kot pravo podlago za gojenje prijateljskih odnosov do vseh držav. Izkoristiti hoče ugodno vnanje položaje, ob čem ne traja en mir, da povzdigne našo trgovinsko politiko. Delegat dr. Herold je menil, sklicuje se na rusko-francosko zvezo, da ni moči pritrčiti menenju gosp. ministra, da bi bila namreč trozveza jedina podlaga za vzdržanje mira. Izvajanja Heroldova so pobijali drugi delegatje, med njimi tudi grof Hohenzwart. Poslednji je naglašal še posebno, da namišljeno nadvladje ogersko gledé na našo vnanjo politiko ni utemeljeno v zakonih. Vojni minister je izjavil, da smatra svojo dolžnostjo, skrbeti zato, da se častniki ne udeležujejo političnih demonstracij, da torej tudi ne zahajajo v društva, ki se bavijo s politiko.

Ob tej priliki smo dobili zopet kričec voglek, kako brezvestno naši tržaški listi pretvarjajo resnico in vedoma zavajajo svoje čitatelje. Gori smo povedali, da je grof Hohenzwart rekel, da nadvladanje Ogerske v vnanji politiki ni utemeljeno v zakonih. „Il Piccolo“ pa piše našo nasprotno. Pravi namreč: Quest ultimo fece ancora osservare che la preponderanza ungherese è legalmente giustificata — — —“. Po slovenski bi se glasilo: „Ta poslednji (grof Hohenzwart) opaža, da je nadvladanje Ogerske utemeljeno v zakonih“. Taki so ti laški časnikarji: jedna neresnica več ali manj, to jim je že vsejedno!

Rusija in Francija. Ruski car je podelil predsedniku francoske republike, Fauro, koltje reda sv. Andreja. Vsi francoski listi pripisujejo veliko važnost temu podeljenju posebno zato, ker se je izvršilo neposredno pred slavnostmi v Kield. S tem da je hotel car Nikolaj dokazati vsej Evropi, da ni le prijatelj, ampak tudi zavezanik Franciji ter da Francozje ne bodo osamljeni v Kield.

Različne vesti.

Petindvajsetletnica „Naše Sloge“. Dne 27. junija t. l., to je v četrtek prihajajočega tedna, lode praznovalo glasilo istrskih Hrvatov, dična in veleznakična „Naša Sloga“, petindvajsetletnico svojega na težkih borbah in tudi lepih vseh bogatega obstanka.

Odbor za proslavo petindvajsetletnice je izdal nestopni poziv:

„Podpisani prosí vse bivše in sedanje sotrudnike časopisa „Naša Sloga“, da mu pomorejo se svojimi prispevki okrasiti številko „Naše Sloge“, ki izide v četrtek, dne 27. t. m., v svečani obliki.

V Trstu, dne 8. junija 1895.

Odbor za proslavo petindvajsetletnice „Naše Sloge“:
Predsednik: dr. Gustav Gregorin, tajnik: Matko Mandič, blagajnik dr. Josip Abram.

PROGRAM:

1. Dne 27. junija 1895 ob 8. uri zjutraj boe sv. maša v cerkvi pri sv. Antonu novem za pokojne utemeljitelje lista „Naša Sloga“.
2. Ob 9. uri predpoludne boe sestanek poverjenikov stranke in prijateljev našega lista v prostorih slovenske čitalnice, via S. Francesco št. 2.)
3. Ob 1. uri popoldne boe skupni obed v dvorani čitalnice.)

Sestanka se bodo smele udeležiti le tiste osebe, ki se oglasijo o pravem času za ustopnico. Ustopnice se dobivajo pri uredništvu „Naše Sloge“.
*) Kurvez za osebo lode ital. 1 gld. brez vina. Za banket treba se oglasiti pri uredništvu „Naše Sloge“ najdalje do 23. junija t. l.

Dobro bi bilo, da se vnanje gostje oglasé o pravem času tudi radi stanovanja.

Doneški za možko podružnico sv. Cirila in Metoda v Trstu. Openska kompareta sta dobila na kroglice proseškemu prijatelju I krono.

Za družbo sv. Cirila in Metoda za Iatro. Znani pesnik R. Katalinič-Jeretov objavil je v „Naši Slogi“ nastopni poziv: „Dne 5. julija slavlja boe naša cerkev praznik sv. Cirila in Metoda, svetih dveh bratov, pravih apostolov, ki sta razširila luč prosvete med Slovani. Mi Hrvatje moramo skazati še posebno čast svetima bratom, ker smo pod njunim okriljem zasnovali v Istri družbo sv. Cirila in Metoda, da obranimo našo malo dečo raznarodnja, da jej ohranimo najkрасnejši amenet: materni jezik! Najlepše proslavi vsaki Hrvat spomin svetih bratov, ako ta dan podari kolikor more družbi sv. Cirila in Metoda, a dal Bog, da bi taki darovi postali narodni običaji!“
Zadar, ob Binkoštih 1895.

R. Katalinič-Jeretov.

Zopet jeden. S časom pridemo v Trstu menda vendar do tega, da slavna policija iztrebi one hujskače, ki tu „delajo laškopatrijotičko“ javno menenje. Ni dolgo od tega, kar so lokalne oblasti poslale dve taki ptici tjekaj, od koder sti bili prifrčali, da si tu osnujeti toplo gnezdo, namreč v solčno Italijo. Okolo gnezda nabralo se je menda že toliko gnoja, da je bilo treba radikalno izčistiti. Tema „mučenikema“ pridružil se je sedaj tretji in ta je laški podanik Viktor Donati, ki že nekaj let „časnikuje“ v Trstu. Poslednji čas bil je sotrudnik socijalnodemokratskega lista „Il Lavoratore“. Donati mora tekem osmih dni odpotovati iz Trsta ter se ne sme več povrniti v tostransko državno polovico.

Obisk v bolnišnici. Včeraj je župan dr. Pitteri obiskal mestno bolnišnico, da se osebno osvedoči o nedostatkostih prostorov v VIII. oddelku. Župana je spremljal dr. Nicolich, upravitelj bolnišnice, Morak in dr. Alpron. Župan je podaril 50 gld. v prid zakladu za podporo siromašnih ozdravelih.

Prepovedano uvažanje prascov. Ker so se v nekaterih krajih Hrvatske-Slavonije pojavile kužne bolezni med prasci, prepovedalo je c. kr. namestništvo v Trstu do daljnjé naredbe uvažanje prascov iz Hrvatske-Slavonije na Primorsko.

Iz Pomjane nam pišejo dne 16. junija: V noči med 29. in 30. m. m. potrgali so nepoznani tatje češnje na posestvu Ivana Veškovo. Škoda je cenjena na 8 gld. 11 nvč. Veškovo je hotel stvar prijavitii sodišču v Kopru. Ko je dospel dne 6. t. m. k okrajnemu sodišču, pa so se gospóda pisarji vedli tako — čudno, da je moral oditi z objavo v žepu. Na to se je Veškovo pritožil pri c. kr. drž. pravdnístvu in smo dotično pritožbo prejeli tudi mi v prepisu. Iz te pritožbe posnemamo, da zapisnikar okrajnega sodišča v Kopru ni hotel vsprejeti ovadbe, ker je bila pisana v slovenskem, njemu nerazumljivem jeziku! Veškovo pravi v svoji pritožbi, da se po takem postopanju čuti žaljenega prvič kot avstrijski državlján in davkopláčevalec, drugič pa v svoji narodností kot Slovenec. Konečno naglašá, da je

uradnikov dolžnost služiti jstotako Slovincem kakor Italijanom.

I mi se nadéjamo, da višje oblasti počé gosp. zapisnikarja pri okrajnem sodišču v Kopru, da je v Istri tudi slovensčina v jeziku navadni jezik, posebno pa se v okraju koperskem, ki je izključljivo slovenski, izvzemi mesto kopersko samo.

Popravek. V današnjem zjutranjem izdanku je v vesti: „Il Popolo“ proti samemu sebi* pomota katera moti zmisel stavka. Takoj v 4. vrstici namreč je rečeno „koje je izdal — on sam“, namesto tega „izdal“ pa naj se blagovoljno čita „izzval — on sam“.

„Slovanska čitalnica“. Čestiti člani tukajšnje slov. čitalnice, ki so si izposodili iz društvene knjižnice knjige, naj blagovolijo vsaj tekom jednega tedna naznaniti društvenemu knjižničarju, event. primernim potom natančni naslov izposojenih knjig.

Volilni shod. Jutri v sredo, zvečer boe v prostorih „Del. podp. društva“ posvetovanje radi sestave novega odbora pol. društva „Edinost“.

Češki „Sokoli“ na Francoskem. Zastopniki češkega „Sokola“ došli so dne 1. t. m. v Perigueux, k tekmovalni telovadbi. Na kolodvoru jih je čakalo veliko množstvo občinstva. Ko se je vlak ustavil, zasvirala je na kolodvoru stoječa glasba češko himno „Kde domov muj“. Francoski gimnasti bili so zbrani v svečani sokolski opravi ter so prav prisrčno pozdravljali češke goste. Maire (župan) mesta Perigueux (izgov. Perigó) pozdravil je češke „Sokole“ lepim nagovorom, izročivši starosti dr. Podlipnemu jako lepo zastavo, kot dar Perigueških gospá češkým gostom. Na tej dragoceni zastavi vezeni so grbi Češke, Moravske in Silezije, nize je grb mesta Perigueux, na drogu pa visi krasen slovenski tribojni trak. — Dne 2. t. m. je bil starosta dr. Podlipny povabljen k banketu, katerega je priredila mestna občina na čast predsedniku republike, Faure-u. — Povodom telovadnih svečanosti je prišlo do jako prisrčnih izjav. Starosta češkega sokolskega odposlanstva izročil je v prisotnosti predsednika republike francoskim telovadcem srebrno lipovo vejico z napisom: „Les Sokols tschéques aux gymnastes français. Vive la France! Na zdar!“ (Češki Sokoli francoskim telovadcem. Živila Francija. Na zdar!) Tem povodom je dr. Podlipny izustil primeren govor, v katerem je posebno naglašal važnost prijateljstva francoskega in češkega naroda, izrekši željo, da naj bi vejica od velikega drevesa Slovanstva spominjala Francoze, da med najboljšé prijatelje Francoske spada narod češki. Ta govor je žel burno odobranje.

Žrtva smotke. Po noči od 15. na 16. t. m. pojavil se je ogenj v nekem stanovanju v ulici de la France v Nizzi. Gasilci so ulomili vrata ter našli posestnika Ivana Dalmasa, zvijajočega se na goreči postelji. Siromak je bil menda zadremal pušec smotko in le-ta mu je padla iz ust in užgala posteljo. Predno se je revež probudil, bil je že ves v plamenu. Umrl je kmalu zatem za opeklinami.

Obsojen italijanski agitator. Iz Voloskega poročajo „Naši Slogi“, da je bil pri tamošnjem okrajnem sodišču znani italijanski agitator iz Lovrana Kobula obsojen na 7 dni zapora, ker je žalil na časti spoštovanega duhovnika, velečastitega kapelana lovranskega, I. Hubata.

Sodnijsko. Včeraj je dobila pred tukajšnjem sodiščem že mnogokrat kaznovana tatica Marija Toniutti, rojena Brandolin, iz Rovinja zaradi hudodelstva tatvine 6 mesecev ječe. Toniutti je ukradla prve dni aprila meseca dvema ženskama novčarki iz žepa; v jedni novčarki je bilo 4 gld. 33 nvč., v drugi 17 gld. 29 nvč. Obtoženka je brez ovinkov priznala tatvini, izjavivša, da je pripravljena povrniti škodo, ako se jej posreči, kjerkoli ukrasti večí znesek!

Policijsko. Organi Sv. Ivan-Vrdelskega komisarijata so to noč pošteno pometali. Zaprii so 40letno Nežo Arbanas, znano vlačugo, rojeno v Borovnici pristojno na Hrvatsko, katera je bila že izgnana iz Trsta; nadalje

15letno šiviljo Alojzijo Bubnik iz Trsta, stanujoča v ulici Ferriera hšt. 23 ter žnjo vred 40letno postrežnico Ivano Krpan iz Trsta, stanujočo v ulici S. Marco hšt. 13, ker sti se ob 2 1/2 uri po noči klatarili po trati na kraju ulice Rossetti. — 16letnega kletarskega vajenca Josipa Somarja iz Trsta so prijeli na Acquadotto, ker siromak nima ne posla, ne imetka; 20letno Abajzijo Hombberger in nje 22letno sestro Marijo, obe šivilji, stanujoči v ulici Giuliani hšt. 20 pa so prijeli, ker sti razgrajali na Acquadotto. Te dve so sicer izpustili takoj na svobodo, toda postavní nasleiki se pridejo, ker sti se upirale strazarjem. Poleg vseh teh zaprii so še 5 ponočnih razgrajalcev. — Ofcijal gosp. Titz je zapri 32letnega že večkrat kaznovanega Jerneja Šegolina iz Materije, kateri je te dni, kakor smo sporočili, napadel 27letnega težaka Antona Palčiča ranivši ga težko nožem.

Loterijske številke, izžrebane 15. t. m.
Dunaj 38, 35, 69, 81, 51.
Gradec 55, 83, 21, 47, 49.
Temešvar 76, 33, 60, 31, 73.

Najnovejše vesti.

Dunaj 18. Cesar je vsprejel danes ministrskega predsednika Windischgractza v posebni avdicijci.

Dunaj 18. Vsled včerajšnjega sklepa nemške levice je nastal ministerstvu povod, da odstopi.

Dunaj 18. Glasom večernih listov je ministerki predsednik za formalno podal ostavko vsega kabineta.

Dunaj 18. (Poslanska zbornica.) Mladočeh dr. Kaizi predlaga z ozirom na parlamentariška položaje, da je pretrgati seje za tako dolgo, dokler se ne reši kriza ali pa se sporazumejo vse stranke začasno, kakó voditi nadalje državne posle. Predlog je zbornica odklonila. Poslanci Forreger, Kraus in Morre prellagajo, da je določiti nemški jezik kot poslovni jezik zbornice. Izročivši ta predlog odseku za poslovni red nadaljevala je zbornica razpravo o davčni reformi.

Pariz 17. Ruski poslanik baron Mohrenheim izročil je danes predsedniku republike, Fauron, koltje reda sv. Andreja. Pri tem je rekel poslanik, da je to odlikovanje smatrati jamstvom čutil, ki jih goji Njeg. Veličanstvo do Francije in njenega vladarja.

Trgovinske brzojavke.
Budimpešta. Pševica za jesen 7.08 7.09
Pševica za maj-juni 1896 7.10 do 7.12 Orava za jesen 6.85—6.87 113 za jesen 6.95 6.97 Koruza za junij-julij 6.47—6.49 za juli-avgust 6.80—6.82
Pševica nova od 73 kil. f. 7.25—7.30 11 79 kil. f. 7.30—7.35, od 80 kil. f. 7.35—7.40, od 81 kil. f. 7.40—7.45, od 82 kil. f. 7.45—7.50.
letmen 6.65—6.90; prosa 6.60—6.80 rž nova 6.25—6.30.
Trg posebno za pševico danes mlačen, silno ponudbe pri primanjkljaju kuppev. Prošlo so je 12000 met. st. do 10 nč. ceneje Rž 10 nč. ceneje, oves in koruza nespremenjeno. Vreme: lepo.
Praga. Nemški st. ključek za juni f. 13.07 1/2, nova letina 13.45, malo boljé.
Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 28.50 29 —. Juni sept. f. 29. — 29.50 Concaas 29.25 —. Četvorni 30-25 —. V glavah (solid) 30.50 —. Mlačon.
Havre. Kava Santos good average za juni 93.75 za oktober 91.50, mirno.
Danzburg. Santos good average za juni 74.75 september 74.75 december 78.25, mirno.

Dunajska borza 18. junija, 1895

	danes	vidaj
Državni dolg v papirju	101.25	101.20
v srebru	101.40	101.35
Avstrijska renta v zlatu	123.05	123.10
v kronah	101.40	101.50
Kreditne akcije	407.25	406.40
London 10 Let.	121.40	121.55
Napoleoni	9.68	9.60
20 mark	11.26	11.87
100 Italij. lir	44.05	46.02

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST
via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.
(nasproti ulici vijačnic).
prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška
kolesa (bicykle)
Zustopstvo koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt in „Viktoria Cycle Work“ Wolverhampton Angleška.
Kolesa Adler so svetovno znana in so rajbijo v nemški vojski.
Jančič se za vsako kolo 12 mesecev; kdor ne zna voziti, nauči se brezplačno. — Pošilja se na deležo in na vse kraje.

Zdravljenje krvi
Čaj „Tisočerni cvet“ (Milleflori).
čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če poče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omet za ozdravljenje, stoji 50 nč. ter se dobiva v odlikovani lekamni PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.

Srečke za zidanje cerkve ob jubileju cesarjevem po i. gld.
Glavni dobitek: **30.000**
Srečke priporočajo: Giuseppe Bolaffo, Alessandro Levi, Ignazio Neumann
goldinarjev vreden
zadnji mesec